

NOVI DOKAZI O UMIJEŠANOSTI JNA U ZLOČIN NA OVČARI

Author: [Goran Jungwirth](#)

Svjedok tvrdi da je jugoslavenska vojska prisustvovala svim fazama prebacivanja Hrvata do mjesta gdje su izvršena vukovarska pogubljenja.

Jedan od zaštićenih svjedoka optužbe, koji se u sudu ovoga tjedna pojavio pod oznakom P-009, potvrdio je kako je jednog od optuženih članova takozvane „vukovarske trojke“ – majora Veselina Šljivančanina – vidio ne samo u vukovarskoj bolnici, nego i u kasarni Jugoslavenske narodne armije (JNA), kao i u hangaru na Ovčari. Riječ je o trima lokacijama na kojima su se, kako navodi optužnica, najmanje 264 žrtve hrvatske nacionalnosti morale pojaviti prije no što su ih pogubili pripadnici srpskih snaga.

Šljivančanin je, tvrdi tužilac, nakon što su srpske snage u studenome/novembru 1991. zauzele Vukovar – zajedno s podređenim mu i također optuženim Miroslavom Radićem – bio nadležan za evakuaciju Hrvata iz gradske bolnice. Dvojica su oficira, međutim, samo slijedila naređenja trećeg optuženika – Mileta Mrkšića.

Trojicu se oficira JNA tereti za masakr koji je na poljoprivrednom dobru Ovčara počinjen nad 264 Hrvata. Zločin je uslijedio nakon što je u studenome/novembru 1991., nakon tromjesečnih borbi, JNA zauzela Vukovar.

Zaštićeni svjedok se – možda zbog toga što sada živi u inozemstvu – sudu obratio na tečnom engleskom jeziku. P-009 je u Vukovaru živio sve dok nije došao na udar hrvatske paravojske zbog toga što mu je majka Srpkinja. Tako su ga u jednoj prilici, prije izbijanja konflikta, kindapirali i pretukli Hrvati. Obitelj mu je neprekidno bila izložena telefonskim prijetnjama.

„Već u sumrak niste smjeli izaći“, rekao je svjedok pred sudom, opisujući situaciju tokom opsade Vukovara. „Nigdje nije bilo sigurno i kolale su zastrašujuće priče o onome što se dešava. Svuda su harali pripadnici paravojski.“

U srpnju/julu 1991. svjedok – nakon što se situacija dodatno zaoštrila posle ubojstva hrvatskih policajaca od strane Srba u Borovom Selu (nadomak Vukovara) – odlazi u Beograd.

Po dolasku u Srbiju pokušava izbjeći vojnu obavezu, ali ipak biva uhvaćen i odveden u jedan logor JNA. Pošto je regrutiran, vraćen je na vukovarsko područje – ali sada kao srpski vojnik.

Nakon što je jedan dio svjedočenja održan iza zatvorenih vrata, svjedok je opisao kako su ga kasnije vojnici JNA tukli u logoru Velepromet, u kojem su se nalazili zarobljeni Hrvati.

No, jedan od svjedokovih prijatelja – koji je pred sudom spomenut samo kao „B“ – izveo ga je iz Veleprometa i odveo svojoj kući.

Kada je 19. studenoga/novembra 1991. JNA ušla u Vukovar, svjedok je u uniformi srpske Teritorijalne obrane (TO) zajedno s B-om pokušavao pronaći njegove roditelje, koji su živjeli u neposrednoj blizini bolnice.

U nekim su kućama nailazili na stravične prizore razbacanih ljudskih tijela. „U jednoj se nalazilo 20 do 30 [leševa] prekrivenih bijelim plahtama, a u drugoj ih je bilo još više“, opisao je on.

Svjedok je izjavio kako je bolnicu čuvala vojna policija JNA, koja nikome nije dozvoljavala ući, dok je cjelokupnu situaciju zapravo nadzirao Šljivančanin. A izvan bolnice je pobjesnjela masa lokalnih Srba urlanjem izražavala želju da uđe i pobije Hrvate.

Zaštićeni svjedok opisao je kako je zajedno sa B-om slijedio konvoj autobusa u kojem su se nalazili Hrvati koji su ranije bili izvedeni iz bolnice.

U kasarni JNA vidio je kako dvojica pripadnika TO izvode dva brata iz jednog od autobusa. Nakon što su premlaćeni, odvedeni su – zajedno s trećim bratom – u nepoznatom pravcu. Sva trojica se još uvijek vode kao nestali.

Svjedok je u kasarni vidio zapovjednike TO-a kako se raspravljaju sa Šljivančaninom, kao i s ostalim oficirima JNA.

Kada je jedan od autobusa krenuo ka Ovčari, svjedok ga je pratio zajedno s B-om. Rekao je da su zatvorenici prvo bili premlaćeni, a kasnije, na izlasku iz autobusa, i opljačkani. „Udarali su ih [srpski vojnici] čim god bi stigli – puškama, cijevima, palicama, štakama, nogama“, rekao je on.

Svjedok se sreo sa Šljivančaninom i pozdravio se s njim ispred hangara, u kome je oko 300 zatvorenika sjedilo na podu.

Kada je B. pokušao spasiti 15 zarobljenika, trojica su ga srpskih vojnika zaustavila prijeteći mu da će ga ubiti. Vikali su „ovo nije Velepromet“, misleći na logor u kojem su također boravili Hrvati.

Umiješao se i jedan oficir JNA, pa je svjedok zajedno s B-om uspeo da spasiti petoricu zatvorenika, izvlačeći ih iz hangara jednog po jednog. Ostali su onda vraćeni u Velepromet radi dalje „istrage“.

Svjedok je u Vukovaru ostao do 23. studenoga/novembra. Sve vrijeme je slušao o tome „kako su na Ovčari svi pobijeni“. Potom je otišao u Bijeljino (Bosna i Hercegovina), strahujući od povratka u Vukovar zbog prijetnji koje je iskusio na Ovčari.

Tokom unakrsnog ispitivanja, branioci su se usredotočili na onaj dio svjedokovog iskaza u kojem je opisao mučenje od strane hrvatske paravojske, prije no što je prvi put napustio Vukovar. Željeli su iskoristiti ovo svjedočenje za potvrdu teze da je napad JNA na Vukovar predstavljao odgovor na nasilje koje su nad hrvatskim Srbima činili Hrvati. Svjedok nije mogao reći tko ga je kidnapirao, objašnjavajući kako ne bi mogao prepoznati počinitelje.

Bio je primoran ponavljati njihove riječi – da „četnici [srpska kraljevska vojska, optužena za suradnju s nacistima] trebaju otići [iz Vukovara]“, te da će grad postati dio „Velike Hrvatske“, čije će pak granice biti povučene onako kako je to bilo učinjeno u marionetskoj državi formiranoj tokom Drugog svjetskog rata.

Ranije ovog tjedna, jedan od preživjelih iz hangara u Ovčari, Emil Čakalić, također je potvrdio da su se tamo pojavljivali pripadnici JNA. Obrana tvrdi da JNA nije imala kontrolu nad srpskim paravojsnim jedinicama, i pokušava njima pripisati svu krivicu za masovna pogubljenja.

Čakalić je opisao i kako je nekoliko zatočenika odvedenih sa Ovčare kasnije bilo mučeno i ubijeno u Veleprometu. Preživjeli su poslije nekoliko dana bili prevezeni u zatvor u Sremskoj Mitrovici (Srbija), gdje su im se patnje nastavile sve do razmjene koja je izvršena 1992., nakon čega su se vratili u Hrvatsku.

Tokom unakrsnog ispitivanja obrane, Čakalić je potvrdio da su u gradu djelovali pripadnici jedne od naoružanih grupa, poznatiji kao „Branitelji grada“, te da su se i oni nakon pada Vukovara našli u bolnici. U pokušaju da se sakriju od JNA, prurušili su se u medicinsku ekipu. No to ih je, kaže Čakalić, „naposljetku koštalo glave“.

Obrana se na ovo svjedočenje pozvala kao na potvrdu vlastite teze da je razdvajanje i saslušanje Hrvata iz bolnice bilo neophodno, kako bi se utvrdilo „skrivaju li se aktivne vojne osobe“ među civilima i ranjenima.

Suđenje se nastavlja idućeg tjedna, svjedočenjem sljedećeg svjedoka optužbe.

Goran Jungvirth je izvjestitelj IWPR-a iz Haga.

Location: [Serbia](#)
[Croatia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Topic: [Courtside](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/novi-dokazi-o-umije%C5%A1anosti-jna-u-zlo%C4%8D-na-ov%C4%8Dari>